

Pirkanmaan vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous

Aika: 10.10.2025 klo 9-12

Paikka: Technopolis asemakeskus, kokoustila Luoto, Peltokatu 26, Tampere sekä Teams

Kaikki kokouksen esitykset toimitetaan erillisessä power point-tiedostossa muistion liitteenä.

1. Kokouksen avaus, Mari Rajala, Pirkanmaan ELY-keskus
 - Valtakunnallinen aluehallintouudistus ja vesitehtävien jakautuminen eri organisaatioihin
 - Yhteistyöryhmän toiminta jatkossa
2. Vesienhoidon suunnittelun aikataulu, Anne Mäkynen, Pirkanmaan ELY-keskus
 - 4. vesienhoitokauden suunnittelu käynnissä, vuodet 2025 ja 2026 tiiviitä suunnittelun vuosia
 - Pinta- ja pohjavesien luokittelut käynnissä
 - Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat kuultavaksi loppuvuonna 2026
3. Tietoiskut vesienhoidon toimenpiteiden edistämisestä ja toteuttamisesta eri organisaatioissa:
 - **Huoltovarmuus on kannattavuutta – hanke**, Visa Merikoski, MTK-Pirkanmaa
 - Ajankohtaista: seuraavat huoltovarmuuspelit järjestetään Pälkäneellä 5.11. ja Ellivuoressa 12.11., ilmoittautuminen Pälkäneen tilaisuuteen <https://pirkanmaa.mtk.fi/-/huoltovarmuuspeli-palkaneella-5.11.>
 - **UPM:n virtavesiohjelma**, Mikael Rytönen, UPM
 - Arvajan reitti kuuluu Pirkanmaan vesimuodostumiin (sijainti Kuhmoinen)
 - UPM:n elinympäristöohjelmien kohteiden ei tarvitse olla UPM:n mailla, vaan myös lähialueella olevat kohteet sopivat
 - **Metsänhoitoyhdistykset vesienhoidon edistäjinä**, Mikko Kriikku, MTK-metsälinja
 - **Kysymys:** Kuinka moni metsänomistaja haluaa paremman vesiensuojelun tai luonnonhoidon tason kuin sertifikaateissa?
Vastaus: Vaihtelua metsänomistajien välillä paljon. Osalle riittää sertifikaattien taso, osa kiinnostunut vapaaehtoisesta suojelusta jopa laajemmalla alueella kuin lainsäädäntö edellyttää. Ympäristötuen kriteerit

melko väljät, joten kohteita saa helposti rahoitettua ympäristötuella metsänomistajan niin halutessa. Neuvonnan rooli suuri - päätökset tehdään tapauskohtaisesti.

- **Tampereen kaupunki vesienhoidon edistäjänä**, Sanna Markkanen, Tampereen kaupunki
 - Toimenpiteitä pintavesien ja pohjavesien tilan edistämiseksi
- **Pohjavesien suojele maanteiden kunnossapidossa**, Johannes Järvinen, Pirkanmaan ELY-L-vastualue
 - Esitys siirrettiin seuraavaan YTR-kokoukseen
- **Jätevesipumppaamoiden ylivuotojen hallinta osana vesienhoidon edistämistä**, Risto Mäki, Tampereen vesi
 - Tampereen Vedellä 24/7 varallaolo jätevesien ylivuotojen ja muiden häiriötilanteiden varalle
 - **Kysymys:** Onko kapasiteetissa kyse pumppujen riittävydestä, vai myös putkistojen mitoituksista? **Vastaus:** molemmista, yleisemmin vastaan tulee pumppujen kapasiteetin riittävyys kuin putkien.
 - **Kysymys:** Kuinka usein ylivuototilanteita tapahtuu? **Vastaus:** Ylivuototilanteita noin 10-15 kpl vuosittain, lyhytkestoisia. Yleensä sähkökatkokset syynä.
 - **Kysymys:** Onko vedenjakelun rajoittaminen työkalupakissa? **Vastaus:** On, ei ole käytetty. Herkkien kohteiden tapauksessa (uimaranta, pv-alue) ollaan yhteydessä viranomaisiin ja sovitaan muista toimenpiteistä (näytteenotto, tarvittaessa lisätoimet
 - **Kysymys:** Varautuminen tuntuu olevan hyvin hallussa. Miten hyvin muilla vesiyhtiöillä asiat hoidettu, onko yhteistyötä? **Vastaus:** Koko Pirkanmaan tilanteesta ei hyvää käsitystä, mutta TRE Vesi lähialueella muilla yhtiöillä samantyylliset varautumisen systeemit. Jatkossa, kun jätevedet menevät keskuspuhdistamolle, tekevät vesiyhtiöt yhteistyötä ylivuotojen hallinnassa.
 - **Kysymys:** Paljonko siirrettäviä varavoimakoneita on? Kuinka polttoainehuolto on hoidettu? **Vastaus:** Yksi isompi, 3 kpl pienempiä. Polttoaineelle sopimustoimittaja, sopimukseen kuuluu myös varallaolo ja nopea polttoaineen lisätoimitus.
 - **Kysymys:** Mikä on ylivuotojen osuus kaikesta jätevedestä, prosentuaalisesti? **Vastaus:** Luokkaa 0,00x prosenttia, eli hyvin pieni osuus. Ylivuotoa muodostuu joitain kymmeniä kuutioita, jätevettä käsitellään yli 30 milj kuutiota vuodessa.

- **Kalataloushallinto vesienhoidon edistäjänä**, Jaakko Muurimäki, Pohjois-Savon ELY-E-vastualue, Pirkanmaan kalaviranomainen

- **Kysymys:** Kuinka paljon Pirkanmaalla kalaviranomaisen rahoittamia hankkeita? **Vastaus:** Ei tiedossa suoraan hankkeiden lukumääriä. Edistämisrahoilla tehtäviä sekä kalatalousmaksuilla tehtäviä kunnostuksia meneillään.

4. Pintavesien ekologisen tilaluokittelun tilanne, Salla Hartikainen, Pirkanmaan ELY-keskus

- Ekologinen tilaluokittelu herätti runsaasti keskustelua. One Out, All Out periaatteen käyteenotto luokittelussa muuttaa vertailtavuutta aiempien kausien tilaluokitteluun. Uusi menettely määrittää tilaluokan heikoimman muuttujan ja laatutekijän mukaan aiemman asiantuntija-arvion ja kokonaisharkinnan sijaan. Periaatteen käyttöönotto tulee muuttamaan osan vesimuodostumien tilasta nykyistä heikompaan luokkaan. Toivottiin työkalua, jolla voisi tarkastella aitoa kehitystä vesien tilassa ja laatutekijöissä. Viestintä tulee olemaan tärkeässä roolissa, kun ekologisen tilaluokan kartat ja tiedot julkaistaan.

5. Pohjavesien luokittelun tilanne, Nina Nenonen, Pirkanmaan ELY-keskus

- Käynnissä määrällisen ja kemiallisen tilan luokittelu, riskipohjavesialueiden nimeäminen ja pohjavesialueiden paineiden tarkastelu
- Toimenpiteiden suunnittelu käynnistetään ensi vuoden puolella
- Pohjavesien suojelusuunnitelmien osalta 13/20 kunnasta suunnitelma on päivitetty alle 10 v sitten tai työ on meneillään tai käynnistymässä. 7/20 kunnasta suunnitelma on 10 v. tai vanhempi
- Seurantaryhmiä kokoontuu aktiivisesti 6/20
- Vesienhoidon toimenpideohjelmassa nykyiselle 3.kaudelle on ollut tavoitteena päivittää 8 kunnan pohjavesialueille osoitettu suojelusuunnitelma, näistä 6 on valmistunut/päivitys on jo aloitettu
- Avustukset: uusi pohjavesien suojeluun liittyvä avustusmuoto ja sitä ohjaava asetus, 881/2025, tulee voimaan 1.1.2026. Avustushaku pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laadintaan avoinna 17.10. – 1.12.2025

6. Toimenpiteiden suunnittelu 4. kaudella, Anne Mäkynen, Pirkanmaan ELY-keskus

- Vesienhoidon toimenpideohjelmia laaditaan jatkossa Lupa- ja valvontavirastossa 1 kpl/vesienhoitoalue
- Suunniteltavien toimenpiteiden päivitykset ja ajantasaistukset - sidosryhmillä kommentointimahdollisuus 11-12/2025

- Toimenpideohjelmien ohjauskeinojen päivitykset - sidosryhmillä kommentointimahdollisuus 3-5/2026
- Suunnittelussa huomioidaan mm. EU:n palaute vesienhoitosuunnitelmista ja toimenpideohjelmista, valtiontalouden tarkastusviraston vesien- ja merenhoidon tuloksellisuustarkastuksen suositukset

7. Muut asiat

- Vesistö- ja valuma-aluekunnostusten sekä pohjavesien suojelusuunnitelmien avustushaku auki 17.10.- 1.12.
- Uusi pohjavesien suojeluun liittyvä avustusmuoto ja sitä ohjaava valtionavustuksen asetus (881/2025) tulevat voimaan 1.1.2026.
- Ahti-ohjelman sidosryhmätilaisuus, 27.11., Teams. Lisätietoja Ahti-ohjelmasta löydät ohjelman verkkosivulta

8. Seuraava kokous

- Ajankohta ilmoitetaan myöhemmin, kun toimenpiteiden suunnittelua on päästy aloittamaan

9. Loppusanat ja kokouksen päätös, Mari Rajala, Pirkanmaan ELY-keskus

JAKELU: Yhteistyöryhmän edustajat ja varaedustajat